

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: J. Kuiper

Titel: De bibliothecaris van Franekers hoogeschool of de miskende geleerde

Druk: 1

95 blz.

Scriverius, in het begin der 18e eeuw bibliothecaris aan de hoogeschool te Franeker, verliest vroegtijdig zijne vrouw, doch zijne dochter Anna is hem tot steun. Burgemeester Hielkema, een laag mensch, is hem zeer vijandig en plaagt hem op allerlei wijzen. Hij wordt door hem geheel in het ongeluk gestort. De zoon van den burgemeester is uit liefde tot Anna den bibliothecaris zeer genegen. Door zijne bemiddeling worden de wetenschappelijke bekwaamheid en verdienste van Scriverius erkend, en komt deze onder bescherming der stadhoudelijke familie van Friesland, op wier last de burgemeester al het leed, dat hij vroeger Scriverius aangedaan heeft, weer goed moet maken. Anna wordt de vrouw van Jonker Hielkema. De vijandschap van den burgemeester wijkt voor vriendelijke toegenegenheid. Vaak zat hij nu "een uurtje genoegelijk te praten met Scriverius." Het boekje met zijn cartonnen bandje ziet er lief uit. Flink letter. Wel geen fijne, maar toch duidelijke plaatjes. Het heeft de verdienste, dat het een kijkje geeft in het leven van ons voorgelacht, bijzonder uit den regententijd. Jammer, dat de Schrijver dit historisch verhaal zoo opsiert met het bonte kleed der verdichting. Menige bladzijde vergast u op dingen, die al te wonderbaarlijk zijn. De booze streken van den burgemeester zijn uiterst brutaal. Er zit in dit verhaal geen perspectief. De auteur deelt veel feiten mee, doch teekent zeer weinig. Vandaar dat al de hoofdstukjes slechts enkele bladzijden tellen. Ook treedt de ontknooping veel te schielijk en te weinig gemotiveerd in. 't Is een verhaal, dat zich wel lezen laat, maar 't gaat niet diep en ook niet hoog. De wijze, waarop Johan Hielkema zich tot Anna Scriverius over zijn vader uitlaat (pag. 46), is niet goed te keuren. Zulke gesprekken in een boek voor de jeugd doen schade. "Zijne tong liever afbijten dan . . ." (pag. 55) is eene zeer platte uitdrukking. Oudmodisch gekleed (pag. 18) kon anders en beter worden gezegd. Het godsdienstige element is zwak. 't Is een vernisje, dat er zeer dunnetjes op ligt. Op pag. 25 wordt gewag gemaakt van een onschuldig gesprek; op pag. 30 noemt Scriverius zijne dochter een onschuldig kind. Dat "Heer" voor "Heere" is voor onze oogen en ooren nooit aangenaam. Het spijt ons, dat ons oordeel over dit boekje zoo negatief moet zijn. Ofschoon wij het niet afkeurenswaardig noemen zullen, kunnen wij het ook niet van harte aantbevelen. Daartoe is het zoowel uit litterarisch als uit godsdienstig oogpunt te zwak.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1903
